

A társadalombiztosítás lényege, biztosítási kötelezettség. A tb finanszírozása

1

Fő témakörök

1. Biztosítási kötelezettség
2. Finanszírozás

2

1997. évi LXXX. Törvény (Tbj.)

- a törvény célja, hogy az *egyéni felelősség és öngondoskodás* követelményeinek és a *társadalmi szolidaritás* elveinek megfelelően szabályozza a társadalombiztosítás keretében létrejövő jogviszonyokat
- a *foglalkoztatók* és a *biztosítottak* biztosítási jogviszonnyal kapcsolatos *kötelezettségeit*: a biztosítottaknak a társadalombiztosítás rendszerében való *részvételi kötelezettségét*, a foglalkoztatók és a biztosítottak *fizetési kötelezettségét* és ennek a *közteherviselésnek* megfelelő teljesítését
- meghatározza a *társadalombiztosítási ellátások* körét és a társadalombiztosítási rendszerhez kapcsolódó magánnyugdíj keretében járó szolgáltatásokat

3

Alapelvek 1.

- Magyarország állampolgárait és más természetes személyeket a törvényben meghatározott szabályok szerint magába foglaló, társadalmi szintű kockázatközösség
- a társadalombiztosításban való részvétel a törvényben meghatározott szabályok szerint kötelező
- a biztosított az egyéni felelősség elvének megfelelően, járulékfizetési kötelezettség alapján szerezhet jogot saját maga és hozzátartozója javára az egyes társadalombiztosítási ellátásokra
- a pénzbeli társadalombiztosítási ellátás összege - ha törvény kivételt nem tesz - arányban áll a biztosítottak az ellátás fedezetére szolgáló járulék alapjául szolgáló jövedelmével

4

Alapelvek 2.

- a biztosítás az annak alapjául szolgáló jogviszonnal egyidejűleg, a törvény erejénél fogva jön létre
- a foglalkoztatót bejelentési, nyilvántartási, járulék-megállapítási és levonási, járulékfizetési, valamint bevallási kötelezettség terheli
- a társadalmi szolidaritás elvének megfelelően törvény a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak költségvetését egészben vagy részben megillető olyan fizetési kötelezettséget is megállapíthat, amelynek megfizetése társadalombiztosítási ellátásra való jogot nem keletkeztet

5

Alapelvek 3.

- Az állam:
 - egyes ellátások megállapítása;
 - fizetési kötelezettségek meghatározása;
 - ellátások igénybevétele;
 - nyilvántartó és ellenőrző rendszer szabályozása
- Az állam a társadalombiztosítási ellátások fedezetét akkor is biztosítja, ha a társadalombiztosítás kiadásai a bevételeket meghaladják

6

Fogalmak 1. - foglalkoztató

- jogi és természetes személy, egyéni vállalkozó, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, egyéb szervezet, költségvetés alapján gazdálkodó szerv, bármely személyi egyesülés, ha biztosítottat foglalkoztat
- tanulószződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló esetén a szerződést kötő gazdálkodó szervezet, egyéni vállalkozó
- társas vállalkozó esetén a társas vállalkozás
- biztosítottnak minősülő személy esetén az ellátást folyósító szerv illetve a segélyt, a támogatást, illetve a díjat folyósító szerv

7

Fogalmak 2. – egyéni vállalkozó (1)

- az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény szerinti egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő természetes személy
- a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlására jogosító igazolvánnyal rendelkező magánszemély, a gyógyszerészi magán-tevékenység, falugondnoki tevékenység, tanyagondnoki tevékenység vagy szociális szolgáltató tevékenység folytatásához szükséges engedéllyel rendelkező magánszemély (a továbbiakban együtt: egészségügyi vállalkozó)

8

Fogalmak 2. – egyéni vállalkozó (2)

- az ügyvédekről szóló törvény hatálya alá tartozó ügyvéd, európai közösségi jogász (a továbbiakban együtt: ügyvéd)
- az egyéni szabadalmi ügyvivő
- a nem végrehajtói iroda tagjaként tevékenykedő önálló bírósági végrehajtó

9

Fogalmak 3. - társas vállalkozás

- a közkereseti társaság,
- a betéti társaság,
- a korlátolt felelősségű társaság,
- a közös vállalat,
- az egyesülés, ideértve az európai gazdasági egyesülést is,
- a szabadalmi ügyvivői társaság, szabadalmi ügyvivői iroda,
- a gépjárművezető-képző munkaközösség,
- az oktatói munkaközösség,
- az ügyvédi iroda, közjegyzői iroda,
- a végrehajtói iroda,
- az egyéni cég.

10

Fogalmak 3. - társas vállalkozó

- a betéti társaság bel- és kültagja, a közkereseti társaság tagja, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, az egyesülés, valamint az európai gazdasági egyesülés tagja, ha a társaság tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik, és ez nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében történik (tagsági jogviszony),
- a szabadalmi ügyvivői társaság, a szabadalmi ügyvivői iroda tagja, ha a társaság tevékenységében személyesen közreműködik,
- az ügyvédi iroda, a közjegyzői iroda, a végrehajtói iroda, a gépjárművezető-képző munkaközösség, az oktatói munkaközösség tagja,

11

Fogalmak 3. - társas vállalkozó (2)

- az egyéni cég tagja,
- a betéti társaság, a közkereseti társaság és a korlátolt felelősségű társaság olyan természetes személy tagja, aki a társaság ügyvezetését nem munkaviszony alapján látja el, kivéve, ha az 1. alpont szerint társas vállalkozónak minősül

12

Fogalmak 4.

- *Foglalkoztatott*: aki nem minősül egyéni, illetve társas vállalkozónak és foglalkoztatója biztosítással járó jogviszony keretében foglalkoztatja
- *Belföldi*: Magyarország területén a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár, a bevándorolt és a letelepedett jogállású, valamint a menekültként elismert személy,
- *Külföldi*: az a természetes személy, aki nem minősül belföldinek

13

A biztosítottak (1)

- a munkaviszonyban (országgyűlési képviselő is), közalkalmazotti, illetőleg közszerződéses jogviszonyban, ügyészségi szerződéses jogviszonyban, bírósági jogviszonyban, igazságügyi alkalmazotti szerződéses jogviszonyban, hivatásos nevelőszülői jogviszonyban, ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban álló személy, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja, a Magyar Honvédség szerződéses állományú tagja, a katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona, tekintet nélkül arra, hogy foglalkoztatása teljes vagy részmunkaidőben történik,

14

A biztosítottak (2)

- a szervezet tagja - ide nem értve az iskolaszervezet nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, hallgató tagját -, ha a szervezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködik,
- a tanulószervezet alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló,
- az álláskeresési támogatásban részesülő személy,
- a kiegészítő tevékenységet folytató nem minősülő egyéni vállalkozó,
- a kiegészítő tevékenységet folytató nem minősülő társas vállalkozó,

15

A biztosítottak (3)

- a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében személyesen munkát végző személy, amennyiben az e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét,
- az egyházi szolgálatot teljesítő egyházi személy, szerzetesrend tagja,
- a mezőgazdasági őstermelő,

16

Társadalombiztosítási ellátások 1.

- Egészségbiztosítási ellátások:
 - a) egészségügyi szolgáltatás;
 - b) pénzbeli ellátások:
 - ba) terhességi-gyermekágyi segély,
 - bb) gyermekgondozási díj,
 - bc) táppénz;
 - c) baleseti ellátások:
 - ca) baleseti egészségügyi szolgáltatás,
 - cb) baleseti táppénz,
 - cc) baleseti járadék;
 - d) megváltozott munkaképességű személyek ellátásai:
 - da) rokkantsági ellátás,
 - db) rehabilitációs ellátás.

17

Társadalombiztosítási ellátások 2.

- A nyugdíjbiztosítási ellátások:
 - a) társadalombiztosítási saját jogú nyugellátás:
 - aa) öregségi nyugdíj,
 - b) hozzátartozói nyugellátás:
 - ba) özvegyi nyugdíj,
 - bb) árvaellátás,
 - bc) szülői nyugdíj,
 - bd) baleseti hozzátartozói nyugellátások;
 - d) rehabilitációs járadék

18

Egészségbiztosítási ellátások. A magyar nyugdíjrendszer

19

Fő témakörök

1. A társadalombiztosítás finanszírozása
2. Egészségbiztosítási ellátások
3. A magyar nyugdíjrendszer

20

1. A társadalombiztosítás finanszírozása

- Források: adó és járulékok
- Fizetik: „munkáltatók” + munkavállalók

21

**Szociális hozzájárulási adó
(Szocho.) a 2011. évi CLVI. törvény IX.
fejezete [453-467. §]**

22

1. A szociális hozzájárulási adó:

- **kifizetőt** természetes személlyel fennálló egyes jogviszonyaira,
- az **egyéni vállalkozót**, (saját maga után e jogállására tekintettel)
- a **mezőgazdasági őstermelőt** (e jogállására tekintettel saját maga után),
- **más személyt** e fejezet külön rendelkezése alapján,

a társadalmi közös szükségletek fedezetéhez való hozzájárulás kötelezettségének megfelelően **terhelő, százalékos mértékű fizetési kötelezettség**

2. Cél: forrás biztosítás

szociális biztonsághoz,
bizonyos szociális ellátások fedezetéhez,
egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásához,
államháztartási forrásokhoz.

Bevétel megoszlik: társadalombiztosítás pénzügyi alapjai és elkülönített állami pénzalapok között

Állami adóhatóság hatáskörébe tartozik

Adó→**ellátásra jogot nem keletkeztet**, adó alapja, összege ellátások nagyságát nem befolyásolja.

23

Alanya:

1. Kifizető

egyéni vállalkozó
mezőgazdasági őstermelő

2. Ki minősül kifizetőnek?

- **Kifizető:** természetes személlyel **adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban** álló másik személy.
- **DE kifizetői kötelezettségek**→**olyan természetes személyre is kiterjed a kötelezettség**, aki esetében belföldön állandó lakóhellyel, székhellyel, stb. nem rendelkező kifizetője a kötelezettségek teljesítését elmulasztotta .
- Kifizetőre előírt kötelezettségek: gazdasági társaságokra, közös vállalatra, egyesülésre, eu. egyesülés elótársaságára is kiterjednek.
- Belföldön állandó lakóhellyel, stb. belföldi nyilvántartásba **bejegyzésre nem kötelezett**, ha vele adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban álló, eu-s rendelet hatálya alá tartozó személy Mo-n munkát végez, vagy közösségi rendelet hatálya alá tartozó másik tagállamban végzi. (Tbj. ~**külföldi vállalkozás**)
- **Kirendelés:** kirendelést elrendelő. Azonban a természetes személyt a kirendelés alapján foglalkoztatató minősül KIFIZETŐKÉNT, (mert bejegyzett székhellyel, stb. rendelkezik →Art. 178. § 18. pont szerinti kifizető) az adó alanyának, ha a kirendelést elrendelő, de belföldön állandó lakóhellyel, stb. bejegyzésre kötelezett más hasonló telephellyel nem rendelkező kifizetővel megállapodott arról, hogy a természetes személy foglalkoztatásával kapcsolatos közterhek őt terhelik.
- **Munkaerő-kölcsönzés**, ha kölcsönbe-adó Mo-n nem bejegyzett→kölcsönbe-vevő.

Nem alanya:

- saját jogú nyugdíjas egyéni vállalkozó
- özvegyi nyugdíjban részesülő egyéni vállalkozó, rá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte,
- mg őstermelő abban az adóévben, melyet megelőző adóévben Szja tv. szerinti kistermelőnek minősült (Tbj. bevétel 20 %), kivéve, ha adóévre magasabb járulékalapot választott,
- mg. őstermelő, akinek Tbj. szerint nem keletkezik járulékfizetési kötelezettsége.

24

Kifizető által fizetendő adó alapja

- „Kifizetőnek a természetes személlyel fennálló, adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyára, vagy azzal összefüggésben a természetes személy részére juttatott, kifizetett” **nem önálló** tevékenység – Szja tv. szerinti adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem+levont érdekvédelmi tagdíj ~**bruttó munkabér**
- **Önálló** tevékenység – Szja tv. szerinti adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett **jövedelem**
- **Tanulószerződésben – díj**
- **Hivatásos nevelőszülő** – nevelési díj
- Előzőek hatálya alá tartozó esetekben **juttatás hiányában**: „adófizetési kötelezettséget eredményező munkaviszonyt, a szövetkezeti tag részére munkavégzési kötelezettséget eredményező más jogviszonyt szabályozó munkaszerződésben, illetőleg más szerződésben meghatározott személyi alapbér, díjazás; külföldi kiküldetés. Személyi alapbér: munkaszerződés alapján fizetett, adott munkakörben foglalkoztatott kiküldetést megelőző évi átlagos alapbére, ennek hiányában tárgyhavi személyi alapbér.” (~ Tbj 4. § k) 2., és Vhr 1. §)

25

Adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony(1):

- **munkaviszony,**
- a **szövetkezet és természetes személy tagja között fennálló,** munkavégzési kötelezettséget eredményező vállalkozási és megbízási jogviszony, **kivéve** iskolaszövetkezet (kivéve iskolaszövetkezetnek nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló (hallgató) tagjával fennálló jogviszony (tanuló, hallgatói jogviszony),
- **kkt, bt stb. és természetes személy tagja között fennálló, tagnak személyes közreműködési kötelezettséget eredményező tagi jogviszony** ~[Tbj. 4. § d) 1. 2. (szabadalmi ügyvivő iroda és tagjának személyes) és az új 5. (nem munkaviszony keretében vezető tisztségviselő IS] **DE nem** eredményez adófizetési kötelezettséget, **ha a tag saját jogú nyugdíjas, vagy özvegyi nyugdíjban részesülő ..., ha rá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte**
- **ügyvédi iroda, stb. egyéni cég és természetes személy tagja között fennálló tagi jogviszony** [Tbj. ~ 4. § d) 3., 4.] **DE nem:** ha saját jogú nyugdíjas, vagy özvegyi nyugdíjas, aki a rá irányadó ...

26

Adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony (2)

- **gazdálkodó szervezet és tanuló között tanulószerződés alapján fennálló jogviszony**
- **egyház és egyházi szolgálatot teljesítő egyházi személy közötti, egyházi szolgálatot megalapozó jogviszony, DE saját jogú nyugdíjas nem**
- **szerzetesrend és tagja között fennálló jogviszony, DE saját jogú nyugdíjas nem**
- **SAJÁTOS SZABÁLY: „a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti nem önálló tevékenység vagy önálló tevékenység (ide nem értve a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény hatálya alá tartozó közérdekű önkéntes tevékenységet, az egyéni vállalkozói tevékenységet, a mezőgazdasági őstermelői tevékenységet, a bérbeadói tevékenységet és az európai parlamenti képviselő e tevékenységét) végzésének alapjául szolgáló, az előző pontok hatálya alá nem tartozó jogviszony.”**

[Sza tv. 16. § (1) szerint önálló tevékenység: „minden olyan tevékenység, melynek eredményeképpen bevételhez jut msz., és nem tartozik nem önállóba (24. §-ba): ide tartozik különösen: egyéni v. őstermelő bérbeadó, választott könyvvizsgáló tevékenysége, eu. parlamenti képviselő, helyi önkormányzati képviselői tevékenység.

24. §-ból fel nem sorolt: b) közfoglalkoztatási jogviszonyban, d) gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenysége, e) jogszabály alapján választott tisztségviselő (kivéve választott könyvvizsgáló), ha a tevékenységet nem egyéni vállalkozóként végzi,...]

Vagyis ide tartozhat: megbízási jogviszony; helyi önkormányzat képviselő testületének tagja; polgármester; társasház közös képviselőjét ellátó természetes személy, ha jövedelmet kap]

27

Kifizetőt terhelő adónak nem alapja (1)

- a külföldi állam Magyarországra akkreditált diplomáciai és konzuli képviselete személyzetének külföldi állampolgárságú tagja részére kifizetett, juttatott bevétel;
- a külföldi állam Magyarországra akkreditált diplomáciai és konzuli képviselete személyzetének külföldi állampolgárságú tagja által munkaviszony keretében háztartási alkalmazottként foglalkoztatott külföldi állampolgár részére kizárólag e jogviszonyára tekintettel, vagy azzal összefüggésben kifizetett, juttatott bevétel;
- a nemzetközi szervezet nemzetközi szerződés alapján mentességet élvező tisztviselője, alkalmazottja részére kifizetett, juttatott bevétel;
belföldön állandó lakóhellyel, szokásos tartózkodási hellyel, székhellyel, telephellyel, belföldi nyilvántartásba bejegyzésre kötelezett más hasonló telephellyel nem rendelkező kifizető által Magyarországon kiküldetés, kirendelés vagy munkaerő-kölcsönzés keretében munkaviszonyban foglalkoztatott olyan - bevándorolt vagy letelepedett jogállással nem rendelkező - magánszemély részére kifizetett, juttatott bevétel (ideértve a munkaszerződésben meghatározott személyi alaphétt is), aki harmadik állam állampolgára, feltéve, hogy a foglalkoztatás időtartama nem haladja meg a két évet, ... valamint az említett feltételek szerinti korábbi foglalkoztatásától számítva a foglalkoztatás ismételt megkezdéséig legalább három év már eltelt; [~Tbj. 11. § b)

28

Kifizetőt terhelő adónak nem alapja (2)

- a kifizető által megállapított és folyósított **társadalombiztosítási ellátás**, valamint az általa folyósított **szociális ellátásból** a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény szerint **nem a kifizetőt terhelő rész**;
- a szerzői jogi védelem, találmányi szabadalmi oltalom, védjegyo ltalom, földrajzi árujelzők oltalma, mintaoltalom alatt álló mű, alkotás, valamint az újítás hasznosítására irányuló felhasználási, hasznosítási, használati szerződés alapján a vagyoni jog (védelem alatt álló jog, oltalmi jog) felhasználásának ellenértékeként kifizetett díj;
- olyan személynek juttatott bevétel ← Tbj. 13. § szerint nem terjed ki a biztosítási kötelezettség
- Ingatlan bérbeadásból származó

29

Kifizetőnek nem minősülő személy által fizetendő alapja

- A Sza tv. szerint a **vállalkozói jövedelem** szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozót saját maga után terhelő adó alapja - a **vállalkozói kivét**, az **átalányadózást alkalmazó - átalányban megállapított jövedelem**.
- Eva tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó, mg. őstermelő, ha magasabb összegű társadalmi ellátások érdekében → **nyilatkozat magasabb járulékalapról** (akkor is, ha adóévnek munkaviszonya vagy tanulói (hallgatói) jogviszonya megszűnt, s ezt követően nyilatkozik magasabb tb. ellátás érdekében magasabb járulékalapról) → **nyilatkozat szerinti összeg**
- ha nem választ magasabb járulékalapot az **evás és az őstermelő** → a SzocHo. **különös szabályai szerint** meghatározott összeg
- Ha **evás legalább heti 36 órás munkaviszonyos**, vagy nappali közép-felsőfokú tanulmányokat folytató - eva alap 4 %-a

30

Adóalap megállapításának *különös szabályai*

- **Gazdasági társaság** – tagi jogviszonyos tagja: adó alapja: legalább a **minimálbér 112,5%-a**
- **Egyéni vállalkozó** saját maga után: **minimálbér 112,5%-a**
- Egyház, szerzetesrend tagja után: **minimálbér**
- **Mezőgazdasági őstermelő** - alap: **minimálbér**.
(Minden esetben, ha jogviszony **nem áll fenn** a hónap minden napján a minimálbér 112,5%-ának/ minimálbérnek **harmincad része**)
Nem kell adóalap számításánál figyelembe venni azokat a napokat, amikor **e törvény rendelkezése alapján mentesül az adófizetési különös szabályok alól** (azaz az előzőek szerint felsorolt különös szabályok alól). Ez vonatkozik: kifizetőre, egyéni vállalkozóra, mg őstermelőre. → ekkor: **adó alap: a többi napra számítva** egyház, szerzetesrend tagja, mg. őstermelő esetében minimálbér 30-ad része; egyéni vállalkozó , más kifizető minimálbér 112,5%-ának harmincad része.
- **Minimálbér:** a Tbj-ben ilyenként meghatározott összeg (minimálbér/garantált bérminimum, ha a személyesen végzett tevékenység legalább középfokú végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel)
[A fogalmat a Szocho. 466. § 6. pontja tartalmazza („minimálbér”)]

31

Mentesülés a különös szabályok alól (1)

- Kifizető, egyéni vállalkozó, őstermelő: azokat a napokat nem veszi számításba:
 - **táppénz, tgys, stb**
 - **gyes, gyed, stb folyósítás**
- Kifizető tagjával való jogviszonya alapján, egyéni vállalkozó, mg. őstermelő
 - **tag önkéntes tartalékos katonai szolgálat ideje alatt**
 - **fogvatartott**
- Ügyvédi iroda, szabadalmi ügyvivői iroda , szabadalmi ügyvivői társaság – **kamarai tagság szünetelése** időszaka alatt
- Ügyvédi tevékenységet, szabadalmi ügyvivői tevékenységet, közjegyzői tevékenységet végző egyéni vállalkozó - **kamarai tagság szünetelése**
- Egyéni vállalkozó tevékenység **szünetelése**

32

Mentesülés a különös szabályok alól (2)

- **Nem eva alany egyéni** vállalkozó, ha **36 órás munkaviszony mellett**, vagy nappali tagozaton közép-, felsőfokú tanulmány (36 órás munkaviszony – több esetben összevonás).
- **Egyházi személy is** – ha **más kifizetővel 36 órás munkaviszony**.
- Gazdasági társaság tagja is, ha mellette 36 órás munkaviszony.
- Kifizető tagjával fennálló jogviszonya alapján nem, ha más kifizetővel is van jogviszonya.

Ezekben az esetekben az általános szabályok szerint állapítandó meg a Szocso. alapja ~ Szocso. alapjaként figyelembe veendő jövedelem (ha nincs →nem eredményez Szocso. kötelezettséget).

Feltétel: nyilatkozat a tényről (36 órás munkaviszony, tagsági jogviszony esetén más társasággal fennálló jogviszony. Változás →**újabb nyilatkozat**.

Újabb nyilatkozat elmulasztása →keletkező adóhiányt és jogkövetkezmények megtérítést kifizető természetes személytől igényelheti.

- **Egyéni vállalkozó, ha mellette társas vállalkozó** →**január 31-ig nyilatkozat egész évre vonatkozóan, hogy kifizetővel egész évre adókötelezettséget eredményező jogviszonyban van.** (Tbj. szerint egyéni vállalkozó január 31-ig nyilatkozat: gazdasági társaságban teljesíti kötelezettségét) →**őt terhelő adóalapjának megállapításkor ezt figyelembe veszi (ha ebben a jogviszonyban nincs tényleges adóalap - nincs adó)**

33

Adó mértéke és fizetendő összege

- Számított adó: **adóalap 27 százaléka.**
- Fizetendő adó megállapításánál **számított adót adókedvezmények csökkentik:**
 - a) a munkabérek értékének megőrzését célzó adókedvezmény;
 - b) a Karrier Híd Program megvalósítását célzó adókedvezmény;
 - c) a munkaerő-piaci szempontból kedvezőtlen helyzetű társadalmi csoportok és a munkaerő-piacról tartósan távollévők foglalkoztatása, munkaerő-piaci versenyképességük kiegyenlítése, valamint a pályakezdő fiatalok gyakorlati munkatapasztalat-szerzésének megkönnyítése lehet más törvényben meghatározott, annak rendelkezése szerint az adóból érvényesíthető adókedvezmény; **(Pftv.)**
 - d) a **szakképzettséget nem igénylő munkakörökhöz kapcsolódó adókedvezmény**

34

A foglalkoztatott munkavállalók után érvényesíthető adókedvezmény korlátozása

- A kifizető az ugyanazzal a természetes személlyel fennálló, adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyára tekintettel **csak e fejezet, vagy az adókedvezményt megállapító törvény külön rendelkezése alapján vehet egyidejűleg igénybe több olyan adókedvezményt, amelynek igénybevételére egyébként jogosult.** A több adókedvezmény egyidejű igénybevételét lehetővé tévő külön rendelkezés hiányában az adókedvezmények közötti választás joga a kifizetőt illeti meg.
- **START PLUSZ, EXTRA, BÓNUSZ** az e törvényben szabályozott, más adókedvezménnyel együtt is érvényesíthető – **legfeljebb két jogcímen.**
Keletkezhet visszaigényelhető adó.
- **Karrier Híd Program** megvalósítását célzó és munkabérek nettó értékének megőrzését célzó adókedvezmény ugyanazon munkavállaló esetében – **együttesen is érvényesíthető, legfeljebb számított adó összegéig**

35

Munkavállalói járulékfizetés

- Természetbeni egészségbiztosítási járulék 4%
- Pénzbeli egészségbiztosítási járulék 3%
- Munkaerő-piaci járulék 1,5%
- Nyugdíjjárulék 10%

36

Egészségbiztosítási ellátások:

- *a)* egészségügyi szolgáltatás;
- *b)* pénzübeli ellátások:
 - *ba)* terhességi-gyermekágyi segély,
 - *bb)* gyermekgondozási díj,
 - *bc)* táppénz;
- *c)* baleseti ellátások:
 - *ca)* baleseti egészségügyi szolgáltatás,
 - *cb)* baleseti táppénz,
 - *cc)* baleseti járadék;
- *d)* megváltozott munkaképességű személyek ellátásai:
 - *da)* rokkantsági ellátás,
 - *db)* rehabilitációs ellátás.

37

Társadalombiztosítási nyugellátás

- A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer működtetése és fejlesztése az állam feladata.
- A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer öregség esetén a biztosított részére, elhalálása esetén a hozzátartozója részére egységes elvek alapján nyugellátást biztosít.

38

Alapfogalmak (1)

- *saját jogú nyugellátás és a hozzátartozói nyugellátás*: olyan keresettől, jövedelemtől függő rendszeres pénzellátás, amely meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén a biztosítottnak (volt biztosítottnak), illetve hozzátartozójának jár
- *öregségi nyugdíj*: meghatározott életkor elérése és meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén járó nyugellátás

39

Alapfogalmak (2)

- *özvegyi nyugdíj*: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy házastársának, meghatározott feltételek mellett élettársának, valamint elvált házastársának járó nyugellátás
- *árvaellátás*: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás

40

Alapfogalmak (3)

- *szülői nyugdíj*: az elhunyt biztosított (nyugdíjas) szülőjének, nagyszülőjének, meghatározott feltételek fennállása esetén nevelőszülőjének járó ellátás
- *szolgálati idő*: az az időszak, amely alatt a biztosított nyugdíjjárulék fizetésére kötelezett volt, illetve megállapodás alapján nyugdíjjárulékot fizetett. A nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettség nélkül szolgálati időnek minősülő időszakokat e törvény külön határozza meg

41

Alapfogalmak (4)

- *nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagkereset*: a biztosított nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettségének külön törvényben meghatározott alapját képező keresetnek, jövedelemnek az e törvény rendelkezései szerint számított átlaga

42

A nyugdíj szolgáltatások

- (1) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások
 - az öregségi nyugdíj
 - a külön jogszabály alapján járó rehabilitációs járadék
- (2) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások
 - a) az özvegyi nyugdíj,
 - b) az árvaellátás,
 - c) a szülői nyugdíj,
 - d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások,
 - e) az özvegyi járadék

43

Öregségi nyugdíj megállapítása

- 1997. december 31-ét követő és 2009. január 1-jét megelőző időpont között (szolgálati idő és figyelembe vehető havi átlagkereset)
 - 10 év – 33%; 40 év – 80% és +év 2%
- 2008. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő öregségi nyugdíj
 - 1952-1957: 62 → 65 év
- 2012. december 31-ét követően
 - 20 év – 33%; 40 év – 66% és +év 1,65%

44

Kérdések?

45